

Kajaanin kaupunki

Varhaiskasvatus

Nepsy- ohjaus

Nepsy-ohjaus on suunnattu neuropsykiatrisesti oireilevien lasten, heidän perheiden ja varhaiskasvatuksen henkilöstön tueksi.

Ohjaus on matalankynnyksen palvelua, johon yksittäisen lapsen ohjautuminen tapahtuu yhteistyössä perheen ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Työskentelyn aloittaminen ei edellytä diagnoosia. Työskentely tapahtuu varhaiskasvatuksessa ja tarpeen mukaisesti kotikäynnin.

Kotikäynneillä etsitään yhdessä perheen kanssa ratkaisuja arjen haasteisiin, pohditaan yhdessä asioita, huomioidaan perheen vahvuudet ja tuentarpeet. Etsitään ja tarjotaan tukimateriaalia perheelle ja vahvistetaan vanhempien voimavaroja kasvatustyössä.

Varhaiskasvatuksessa työskentely voi sisältää yksilö- ja pienryhmä työskentelyä, havainnointien tekoa, konsultointia sekä yleistä nepsy tietoisuuden lisäämistä henkilökunnalle. Lisäksi osallistumme vasu/ops palaveriin tai muihin monialaisiin yhteistyöpalaveriin.

Yhteystiedot

Kati Jäärni

Nepsy-ohjaaja
kati.jaarni@kajaani.fi
p.040 6267 187

Sari von Zansen

Nepsy veo
sari.vonzansen@kajaani.fi
p.044 7101 725

Nepsy-ohjausta voidaan miettiä, jos seuraava asia tai asiat mietityttää lapsen toiminnassa kotona tai varhaiskasvatuksessa:

Sosiaalinen vuorovaikutus ja sosiaalinen mielikuvitus: Lapsella voi olla vaikeaa ymmärtää toisen ihmisen tunteita/ ilmaista omia tunteitaan. Lapsella voi olla vaikeutta katsekontaktin muodostamisessa/ilmeet ja eleet voivat olla poikkeavia. Leikkitaidot puutteellisia tai hän viihtyy ainoastaan yksin/aikuisen seurassa. Mielikuvitusleikin puuttuminen. Leikkikaluja voidaan asetella järjestykseen, lapsi ei käytä niitä tarkoituksen mukaisesti (esim. lelut laitetaan toistuvasti riviin eikä niillä leikitä). Leluissa kiinnostus kohdistuu muotoon, hajuun, ääneen tai materiaaliin. Lapsen voi olla vaikea tulkita kavereiden/aikuisten käyttäytymistä. Uudet/oudot tilanteet aiheuttavat vaikeuksia.

Aistit: Lapsella voi olla yli- tai aliherkkyyttä eri aistimuksille, kuten äänille, kosketukselle, eri hajuille ja mauille sekä valolle, väreille, lämpötiloille ja kivulle. Esimerkiksi ympäristön erilaiset äänet, vaatteet, kirkkaat valot, äänekkäät tilanteet jne. ovat haastavia. Lapsi kuormittuu tilanteissa.

Erityiset mielenkiinnonkohteet: Lapsella voi olla erityisiä mielenkiinnonkohteita, jotka voivat vaihdella, mutta hän jumittaa niihin.

Toistava käyttäytyminen ja rutiinit: Lapsi haluaa pitää kiinni omista rutiineistaan sekä tarvitsee vahvaa ennakkointia. Säännöt ja sopimukset ovat tärkeitä. Lapsella voi olla tarpeen toimia aina samalla tavalla. Jos näin ei toimita, voi lapsi reagoida muutokseen vahvasti. Lapsella voi esiintyä erilaisia liikesarjoja, käsien räpyttelyä, heiluttelua kasvojen edessä jne.

Impulsiivisuus: Lapsella voi olla vaikeaa odottaa omaa vuoroa leikeissä, peleissä tai keskusteluissa/ kuunnella kysymystä tai toisen puheenvuoroa loppuun.

Keskittymisvaikeudet vaikeuttavat leikkien ja tehtävien aloittamista ja loppuunsaattamista, annettujen ohjeiden noudattamista, asioiden muistamista, tavaroiden tallessapitoa ja ponnistelua vaativien tehtävien tekemistä, voivat näkyä myös omaan maailmaan vetäytymisenä, "haaveilemisena". Lapsen tarkkaavaisuus voi siirtyä herkästi ärsykkeestä toiseen ja toiminta voi olla lyhytjänteistä. Lapsi joutuu usein/helposti ristiriitatilanteisiin ja keskeyttää toisten puheet ja leikit. Myös nopeat ja voimakkaat tunnereaktiot ovat tavallisia. Aggressiivista käytöstä voi tulla rajoittamis- tai pettymystilanteissa.